

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาของปัญหา

ในสังคมธุรกิจปัจจุบัน ประเทศที่อยู่ในระยะพัฒนาต้น การขาดแคลนเงินทุน เป็นอุปสรรคที่สำคัญมากต่อการดำเนินการ ปัจจัยที่เราคำนึงถึง เช่น ภาระดอกเบี้ย โดยปกติเมื่อ กิจการมีกำไรขยายตัวเพิ่มขึ้น การจัดหายอดเงินทุนนี้อาจจะอยู่ในรูปของ การก่อหนี้หรือการเพิ่มทุน ในภาวะที่เศรษฐกิจดี การจัดหายอดเงินทุนในรูปของการก่อหนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น คืออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) จะเพิ่มขึ้น ในขณะที่การเพิ่มทุนอาจจะทำให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ดังนั้น ในช่วงที่ กิจการต้องการเพิ่มยอดเงินทุน ผู้ถือหุ้นจะต้องการให้กิจการทำกำไรก่อหนี้มากกว่าการเพิ่มทุน ขณะเดียวกันในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ การจัดหายอดเงินทุนจากการก่อหนี้จะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงทางการเงิน เนื่องจากการก่อหนี้เป็นภาระผูกพันทางการเงินของกิจการ กิจการจะต้องชำระ เงินต้นและดอกเบี้ยในระดับที่คงที่ (Fixed Cost) ขณะที่กำไรจากการดำเนินงานในช่วงที่ เศรษฐกิจไม่ดีอาจไม่เพียงพอต่อภาระในการจ่ายชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

การลงทุนของกิจการต่าง ๆ ประกอบไปด้วยการลงทุนระยะยาว คือ การลงทุน ในสินทรัพย์ประจำได้แก่ การสร้างโรงงาน การซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ และการลงทุนใน สินทรัพย์หมุนเวียน หรือการลงทุนในทุนหมุนเวียนได้แก่ เงินสด หลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือง่าย ลูกหนี้และสินค้าคงเหลือ เพื่อให้การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและได้ผลการ ดำเนินงานตามเป้าหมาย กิจการควรมีการจัดหายอดเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความ ต้องการใช้ สรุปการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนต่าง ๆ ซึ่งมีการหมุนเวียนเพื่อการดำเนินงานใน ระยะสั้น แหล่งเงินทุนที่เหมาะสมสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนจึงควรเป็นเงินทุนที่หา มาได้จากแหล่งระยะสั้น สำหรับการลงทุนในสินทรัพย์固定 ใช้เงินลงทุนสูงและให้ผลประโยชน์ แก่กิจการเป็นระยะๆ ตลอดอายุการใช้งานที่ยาวนาน การใช้เงินทุนจากแหล่งระยะยาวจึงเป็น เรื่องที่เหมาะสม

การจัดหาเงินทุนระยะยาว เกิดเมื่อธุรกิจต้องการลงทุนเพื่อใช้ทุนในระยะเวลา ยาวนานกว่า 1 ปี ส่วนมากเป็นการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน โดยมีสัญญาที่เป็นข้อตกลงระหว่าง ธุรกิจผู้กู้และสถาบันการเงินผู้ให้กู้ถึงจำนวนเงินต้น อัตราดอกเบี้ย กำหนดเวลาชำระคืนเงินกู้ในอนาคต ตลอดจนข้อตกลงอื่น ๆ รวมถึงกรณีที่ธุรกิจลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เช่น การเรียกร้องสิทธิ ในสินทรัพย์ของธุรกิจ การงดจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นสามัญหรือผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ เจ้าหนี้เป็นผู้มีสิทธิในสินทรัพย์ของธุรกิจก่อนผู้ถือหุ้นสำหรับการชำระคืนหนี้สิน

การก่อหนี้เป็นการจัดหาเงินทุนที่สำคัญอย่างหนึ่งของธุรกิจซึ่งเป็นการกู้ยืมเงิน จากบุคคลภายนอก โดยการทำสัญญาเงินกู้ ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้ ซึ่งผู้ให้กู้ยอมต้องการให้กิจการผู้กู้สร้างความเชื่อมั่นว่าจะสามารถจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด ดังนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ ผู้ให้กู้จึงต้องกำหนดกฎเกณฑ์บางอย่างไว้ ในเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้เพื่อใช้บังคับกิจการผู้กู้ เนื่องจากเงินกู้ที่มีอายุเกิน 1 ปี และในช่วงเวลาที่หนี้ยังไม่ครบกำหนดนั้น ฐานะทางการเงินของผู้กู้อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระหนี้ ผู้ให้กู้จึงจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขบางอย่างไว้ ในสัญญาเงินกู้ เพื่อรักษาฐานะของผู้กู้ให้ใกล้เคียงกับวันที่เริ่มกู้เงิน เงื่อนไขที่ธนาคารพาณิชย์กำหนดขึ้นนั้น จะเป็นการเปิดช่องทางให้ธนาคารดำเนินการอย่างโดยอย่างหนึ่งได้ตามกฎหมาย ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญา ถ้าไม่มีเงื่อนไขให้ผู้กู้ปฏิบัติแล้ว ธนาคารจะต้องรายงานผลกระทบทั้งหนี้ครบกำหนดจึงจะดำเนินการได้ ซึ่งอาจจะเป็นการสายเกินกว่าที่จะแก้ไขได้ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผู้กู้จะอยู่ในฐานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็ตาม ธนาคารมักจะไม่เข้ายึดกิจการแล้วนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดทั้ง ๆ ที่มีสิทธิ ในทางตรงข้ามธนาคารจะเข้าไปช่วยกิจการนั้น ๆ แก้ปัญหาจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่ว่าปัญหาของกิจการนั้น ๆ ไม่อยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขได้ธนาคารจึงจะใช้สิทธิตามกฎหมาย

การไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้นั้นจะมีผลกระทบตามมา ซึ่งผลกระทบทั้งต่อผู้กู้และผู้ให้กู้ กรณีการผิดนัดชำระเงินเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นปอยครั้ง เงื่อนไขเกี่ยวกับการผิดนัดชำระเงินนั้น ผู้ให้กู้มักจะปรับโดยคิดดอกเบี้ยในช่วงที่ผิดนัดในอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกู้ยืมกัน ในทางปฏิบัติแล้วมักคิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดเท่าที่กฎหมายกำหนด เช่น ในการกู้ยืมตกลงอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 17 แต่ในขณะนั้นอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามกฎหมายคือร้อยละ 19 ดังนั้นถ้าผู้กู้ผิดนัดชำระเงินจะคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 19 เป็นต้น และบางครั้งถ้ามีการผิดนัดชำระเงินในส่วนดอกเบี้ยเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป ผู้ให้กู้อาจมีเงื่อนไขให้นำดอกเบี้ยเข้าทบกับเงินต้นอีกด้วย ซึ่งจากที่กล่าวมาการผิดนัดชำระหนี้นั้นมีผลกระทบต่อผู้กู้ ซึ่ง

ทำให้เกิดต้นทุนจากการผิดนัดชำระหนี้ขึ้น ส่วนผลกระทบต่อผู้ให้กู้คือ ผู้ให้กู้สูญเสียรายได้ในรูปของดอกเบี้ยรับจากการให้กู้จำนวนหนึ่ง ซึ่งทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยรับที่จะได้รับนั้นมีโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อความเสียหายจากการที่ลูกหนี้ไม่ชำระหรือไม่มีความสามารถในการชำระคืนได้ตลอดเวลา เนื่องจากเงินที่ธนาคารให้กู้ยืมนั้นส่วนใหญ่ได้มาจากเงินฝาก ซึ่งธนาคารมีพันธะต้องจ่ายคืน ดังนั้นธนาคารจำเป็นต้องมีเงื่อนไขข้อตกลงของการทำสัญญา และหรือหลักประกันอยู่ในลักษณะค่อนข้างสลับซับซ้อน

สำหรับเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินโดยทั่ว ๆ ไปที่ผู้ให้กู้กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ ได้แก่ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผล อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน (สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน) อัตราความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยจ่าย (กำไรสุทธิ ก่อนภาษี + ดอกเบี้ยจ่าย / ดอกเบี้ยจ่าย) อัตราส่วนหนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม หรือ อัตราส่วนหนี้สินรวม / สินทรัพย์สุทธิที่มีตัวตน อัตราส่วนหนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ผู้กู้จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเหล่านี้เพื่อรักษาสภาพคล่องของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้และ “ถ้ากิจการไม่สามารถรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ได้ สัญญาเงินกู้ก็จะถูกยก去ให้เกิดความเสียหายแก่กิจการของผู้กู้ เพราะจะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำการกับสัญญาภัยนั้น ๆ” (ข้างถึงใน Begley, J ,1998)

ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากผู้ให้กู้กำหนดเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ในระดับที่ยอมรับกันได้ ณ วันที่ตกลงทำสัญญาเงินกู้ ผู้กู้จึงต้องรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินเพื่อรักษาสภาพคล่องของธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผล อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน (สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน) อัตราความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยจ่าย (กำไรสุทธิ ก่อนภาษี + ดอกเบี้ยจ่าย / ดอกเบี้ยจ่าย) อัตราส่วนหนี้สินรวม / สินทรัพย์รวม หรืออัตราส่วนหนี้สินรวม / สินทรัพย์สุทธิที่มีตัวตน อัตราส่วนหนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม

เงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ เนื่องจากว่าเมื่อกิจการมีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ จะทำให้อัตราส่วนที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี หรือทำให้อัตราส่วนเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ได้ ซึ่งการ

เปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่มีสาระสำคัญจะมีผลกระทบต่อกำไรของกิจการในปีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งอาจจะทำให้กำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งตามสมมติฐานของ Debt covenant hypothesis กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารมีแรงจูงใจที่จะรับแนวทางปฏิบัติทางบัญชีที่จะช่วยลดโอกาสที่กิจการจะฝ่าฝืนเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ และ Watts and Zimmerman (อ้างถึงใน วรศักดิ์ ทุมamanth, 2543) กล่าวไว้ว่ากิจการที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงย่อมมีแนวโน้มที่จะรับวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ช่วยเพิ่มกำไรและฐานะของสินทรัพย์ในวดปัจจุบันมาใช้โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะมีต่อกำไรที่จะตามมาในอนาคตและ Fields etal (อ้างถึงใน Beatty and Weber ,2003) กล่าวไว้ว่า มีมูลเหตุจูงใจ 3 ประการในการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ก็คือ 1) สัญญาเงินกู้ 2) การประเมินมูลค่าสินทรัพย์รวม 3) การเข้าตรวจสอบของหน่วยงานภายนอก เช่น กรมสรรพากร เป็นต้น

ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ เป็นเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้หนึ่งที่สนใจศึกษา ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ หรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้กู้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ โดยกำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ว่าผู้ให้กู้สามารถเรียกชำระคืนทันทีทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย หรือเพิ่มอัตราดอกเบี้ย เงินกู้ หรือผู้กู้จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายทั้งหลายในบรรดาที่ผู้ให้กู้พึงจะได้อันเนื่องจาก การไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเดือน เรียกร้อง หวง ถตาม ดำเนินคดี และบังคับการชำระหนี้จนเต็มจำนวนทุกอย่างทุกประการ ซึ่งต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้เป็นต้นทุนที่กิจการผู้กู้จะต้องจัดหากำไรให้กับผู้ให้กู้ ถ้า กิจการผู้กู้ละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้

จากที่กล่าวมา การที่กิจการหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้ โดยจะต้องรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้อย่างเคร่งครัด และที่กล่าวมาของเห็นใจจากการปฏิบัติงานตามปกติของกิจการที่จะสามารถดำเนินเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ได้แล้ว วิธีปฏิบัติทางบัญชีก็มีอิทธิพลต่อข้อกำหนดที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินเช่นกัน และการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีที่ได้รับผลกระทบมาจากเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ ก็จะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานหรือกำไรของกิจการจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งทำให้กิจการมีกำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้กับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขเกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดสัญญาเงินกู้กับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่า การกู้ยืมเงินจากธนาคารที่มีการทำสัญญาเงินกู้ กิจการผู้ให้กู้มักจะกำหนดเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินไว้ในสัญญาเงินกู้ ซึ่งการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวของผู้ให้กู้ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการที่จะไม่ได้รับชำระเงินต้นและดอกเบี้ย และได้กำหนดข้อปฏิบัติไว้ในสัญญาเงินกู้ ถ้าหากผู้กู้ไม่สามารถรักษาเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ได้ ซึ่งเป็นต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดสัญญาเงินกู้ที่ผู้กู้จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ จากเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้และต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดสัญญาเงินกู้ ทำให้กิจการผู้กู้ต้องดำเนินอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ โดยใช้การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งมีผลกระทบต่อกำไรของกิจการในปีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี จากความสัมพันธ์ของเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เป็นความสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษา และศึกษาในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่าง เงื่อนไขในสัญญาเงินกู้กับกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี จึงทำให้เกิดปัญหาการวิจัยที่ว่า เงื่อนไขในสัญญาเงินกู้มีความสัมพันธ์กับกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีหรือไม่ และความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางใด และจากปัญหาการวิจัยข้างต้นทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า (ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในบทที่ 3)

H₁: กิจการที่มีเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

H₂: เงื่อนไขเกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดสัญญาเงินกู้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาเรื่องผลกระทบของเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของบริษัทฯจะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษาเฉพาะบริษัทฯจะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2546 การศึกษาใช้ข้อมูลจากทุกหมวดอุดสาหกรรม ยกเว้นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธนาคาร (Banking) กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ (Finance and Securities) และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต(Insurance) เนื่องจากโครงสร้างทางการเงินของบริษัทเหล่านี้มีรูปแบบเฉพาะที่ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลจึงทำให้ความแตกต่างของการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของบริษัทในกลุ่มดังกล่าวแตกต่างไปจากบริษัทในหมวดอุดสาหกรรมอื่น ๆ

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยโดยละเอียดจะกล่าวไว้ในบทที่ 3 ในส่วนนี้จะกล่าวถึง โดยสังเขปเท่านั้น รูปแบบการวิจัยเรื่องผลกระทบของเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของบริษัทฯจะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาครั้นนี้ มุ่งความสนใจไปที่ผลกระทบของเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และผลกระทบของเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดเม็ดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลดเม็ดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ ซึ่งจะอาศัยสมการแบบโครงสร้างที่เคยใช้ในการวิจัยในอดีตของ Beatty และ Weber (2003) เป็นการประยุกต์ทฤษฎีมาอธิบายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง โดยใช้แบบจำลองที่ขยายความจากทฤษฎีมาเป็นคำอธิบายเชิงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และมีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2542-2546 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยสถิติเชิงอนุมาน ทั้งนี้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี และความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชี เทคนิคที่นำมาใช้คือการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของ การวิจัย ซึ่งจะได้กล่าวไว้ในส่วนของระเบียบวิธีวิจัย (บทที่ 3)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เป็นอัตราส่วนทางการเงินในสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ให้กู้และเจ้าหนี้ นักลงทุนและผู้ถือหุ้น เป็นต้น

2. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขที่เกี่ยวกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดสัญญาเงินกู้ที่มีต่อกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีของกิจการ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น นักลงทุนและผู้ถือหุ้น เป็นต้น

3. ผู้ใช้รายงานทางการเงินและบุคคลที่สนใจทราบว่ากำไรที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีในวงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีนั้น ได้รับผลกระทบมาจากเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้

1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนที่ 1 ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง รูปแบบการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ตัวแบบและคำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง การนำเสนอผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุमาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

บทที่ 5 กล่าวถึง สรุปและอภิปนัยผลการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย